

FRENDE FORSIKRING

Rapport om solvens og finansiell stilling

Pilar 3 – mars 2021

Innhold

A. Virksomhet og resultater	4
A.1 Virksomhet	4
A.2 Forsikringsresultat	5
A.3 Investeringsresultat	6
A.4 Resultat fra øvrig virksomhet	6
A.5 Andre opplysninger	6
B. System for risikostyring og internkontroll	7
B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll	7
B.2 Krav til egnethet.....	10
B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens	10
B.4 Internkontrollsystem	13
B.5 Internrevisjonsfunksjon	14
B.6 Aktuarfunksjon	14
B.7 Utkontraktering	14
B.8 Andre opplysninger	14
C. Risikoprofil.....	15
C.1 Forsikringsrisiko	15
C.2 Markedsrisiko	15
C.3 Kredittrisiko	15
C.4 Likviditetsrisiko	15
C.5 Operasjonell risiko	16
C.6 Andre vesentlige risikoer	16
C.7 Andre opplysninger	16
D. Verdsetting for solvensformål.....	17
D.1 Eiendeler	17
D.2 Forsikringstekniske avsetninger.....	17
D.3 Andre forpliktelser	18
D.4 Alternative verdsettingsmetoder	18
D.5 Andre opplysninger	18
E. Kapitalforvaltning	19
E.1 Ansvarlig kapital	19
E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav.....	19
E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet ..	21
E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller.....	21
E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet	21
E.6 Andre opplysninger	21
Vedlegg: Kvantitativ del	22

Innledning

Finansforetaksloven stiller krav om offentliggjøring av finansiell informasjon (Pilar 3). Krav til innholdet i denne rapporten er spesifisert i vedlegg til forskrift om utfyllende regler til Solvens II-forskriften. Denne rapporten er utarbeidet for Frende Forsikring konsern. En tilsvarende rapport er utarbeidet for Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS.

Sammendrag

Konsernet Frende Forsikring består av morselskapet Frende Holding AS som videreutvikler og forvalter eierskapet i de heleide datterselskapene Frende Skadeforsikring AS og Frende Livsforsikring AS. Selskapene ble stiftet 20. juni 2007 og har felles driftsmodell. Frende Holding AS eies av 14 frittstående sparebanker og 3 skadeforsikringselskaper.

Forsikringsvirksomhetene drives fra konsernets hovedkontor i finanshuset Jonsvoll i Bergen, men er basert på distribusjon gjennom eierbankenes omfattende kontornettverk i sine respektive geografiske nedslagsfelt, via egne salgssentre i franchisekanalen, og via elektronisk distribusjon gjennom eierbankene, partnere og frende.no.

Som et forsikringselskap er vi eksponert for en rekke finansielle risikoer. På kort sikt er den største risikoen at de økonomiske tapene vi dekker for våre kunder blir større enn ventet. Deretter kommer risikoen for tap som en følge av uventede svingninger i finansmarkedene. Disse risikoene er styrt gjennom en disiplinert forsikringsstrategi og en moderat investeringsfilosofi.

Vi er også eksponert for en forretningsmessig risiko der hyppige endringer i markedet, regulatoriske endringer og økt konkurranse gjør det viktig at vi er i stand til å respondere på endringer i omgivelsene. Frende har klart seg godt i konkurransen og satser videre på gode digitale løsninger for å tilfredsstille kundenes økte forventninger.

Solvensmarginen i Frende Forsikring er 178 % etter utbytte.

Hovedtrekk 2020

- Resultat før skatt for året var MNOK 723 (401)
- Bestandspremie i konsernet (fjoråret korrigeret for solgt portefølje) pr. 31.12.2020 er MNOK 2 667 (2 608)
- Forsikringsresultatet var MNOK 579 (219)
- Finansavkastning var MNOK 188,6 (247,7), tilsvarende 4,1 % (6,1 %)
- Egenkapitalavkastning for året (ROE) etter skatt var 32,1 % (23,1).

Skadeforsikring

- Skadeprosent for egenregning i skadevirksomheten var 70,3 % (77,4)
- Kostnadsprosent i skadevirksomheten var 17,7 % (18,8 %)

Livsforsikring

- Erstatningsandel i livvirksomheten var 67,3 % (59,4 %)
- Kostnadsandel i livvirksomheten var 132 % (127 %)

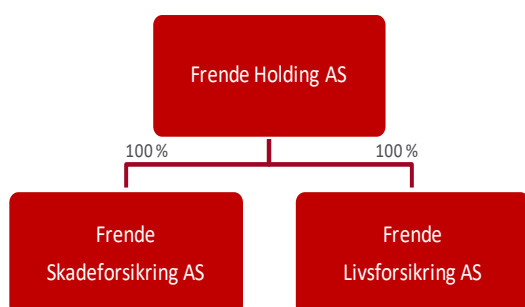
A. Virksomhet og resultater

A.1 Virksomhet

Konsernet Frende omfatter livsforsikrings- og skadeforsikringsvirksomhet. Selskapene har i 2020 hatt fokus på kundeopplevelse, vekst og lønnsomhet, samt fortsatt tilrettelegging og effektivisering av driften. Det har også vært fokusert på videreutvikling og etablering av samspill og gode møteplasser mellom konsernets forsikringselskaper og dets distributører.

Livselskapet selger personforsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter innen pensjon og personalforsikring, primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Frende Liv hadde ved utgangen av 2020 en bestand av personrisikodekninger på 127 660 personrisikodekninger, fordelt på 67 786 kunder.

Skadeselskapet selger skadeforsikringer til privatmarkedet, i tillegg til næringslivsprodukter primært rettet mot små- og mellomstore bedrifter. Ved utgang av året hadde skadeselskapet 143 300 privatkunder og 14 300 bedriftskunder, og et samlet premievolum på MNOK 2 141.

Eiere i Frende Holding AS	Antall aksjer	Andel
Sparebanken Vest	2 798 882	41,4 %
Sparebanken Sør	1 422 780	21,0 %
Sparebanken Øst	929 334	13,7 %
Sparebanken Sogn og Fjordane	704 695	10,4 %
Varig Forsikring Nordmøre og Romsdal	155 480	2,3 %
Spareskillingsbanken	115 462	1,7 %
Haugesund Sparebank	109 019	1,6 %
Skudenes & Aakra Sparebank	77 693	1,1 %
Flekkefjord Sparebank	63 049	0,9 %
Varig Hadeland Forsikring	60 840	0,9 %
Søgne og Greipstad Sparebank	56 473	0,8 %
Fana Sparebank	56 321	0,8 %
Varig Orkla Forsikring	54 080	0,8 %
Voss Sparebank	51 061	0,8 %
Lillesand Sparebank	41 459	0,6 %
Luster Sparebank	38 324	0,6 %
Etne Sparebank	25 048	0,4 %
Totalt	6 760 000	100,0 %

Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS har felles driftsmodell med en ledergruppe, som sikrer en god og helhetlig kundeopplevelse og effektive prosesser. Dette gjør at selskapene står sterkere i møte med fremtidige kundeforventninger, og har gode muligheter til å optimalisere videre innovasjon og produktutvikling. Siden oppstarten av Frende Forsikring har selskapene hatt flere felles funksjoner, som IT, økonomi, salg og marked.

Konsernet har ingen gruppeinterne transaksjoner utover kostnadsdeling av felles funksjoner, som fordeles til kostpris.

Frende Forsikring er under tilsyn av Finanstilsynet¹. PWC² reviderer årsregnskapene for foretakene i konsernet.

¹ Finanstilsynet, Revierstredet 3, Postboks 1187 Sentrum 0107 Oslo

² PricewaterhouseCoopers AS, Sandviksbodene 2A, Postboks 3984 – Sandviken, NO – 5835 Bergen

A.2 Forsikringsresultat

Premieinntekter

Frende konsernet hadde i 2020 brutto forfalt premie på MNOK 3 389 (3 106). Forfalt premie omfatter risikopremie fra Skade, risikopremie fra Liv, samt sparepremie på IPS og IBP avtaler i Liv. Opptjent premie for egen regning var MNOK 3 150 (3 160).

Erstatningskostnader

Erstatningskostnader for egenregning var MNOK 6 425 (1 840), fordelt på MNOK 1 459 (1 567) i betalte skader og MNOK 4 965 (273) i endring erstatningsavsetning og avsatt premiereserve for egenregning. I tillegg er det avgitt innskuddsreserver på MNOK 100,8 (81,4).

Skadevirksomheten opplevde en skadeprocent for egen regning på 70,3 (77,4), etter et år med færre storskader og en god utvikling i frekvensskader foruten Reiseproduktet. Erstatningskostnadene for egen regning i Livvirksomheten var MNOK 269. Dette gir en skadeprocent for egen regning på 67 %, som er noe opp i forhold til 2019 (60 %).

Solvens II - bransjer	Brutto				Netto			
	31.12.2020		31.12.2019		31.12.2020		31.12.2019	
	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader	Opptjent premie	Erstatningskostnader
Forsikring mot inntektstap	38	31	36	33	38	31	36	33
Yrkesskadeforsikring	51	27	48	45	51	27	48	36
Motorvognforsikring - ansvar	330	199	336	239	326	193	332	240
Motorvognforsikring - øvrig	592	429	587	465	586	424	580	465
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	866	631	834	623	856	632	820	624
Ansvarsforsikring	28	24	23	28	27	24	23	28
Assistanseforsikring	162	102	156	117	160	102	155	117
Forsikring mot diverse økonomisk tap	33	27	30	22	33	27	30	23
Total	2 100	1 471	2 051	1 574	2 077	1 459	2 024	1 567

Tabell 1: Tabellen viser brutto opptjent premie og brutto erstatningskostnader Skadevirksomheten per Solvens II-bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

Resultatanalyse, i MNOK	Individuell kapital-forsikring	Grupplivs forsikring	Kollektiv pensjons-forsikring	Individuell rente- og pensjons-forsikring	Øvrige produkter	Sum 2020
Finansinntekter & andre inntekter	22,5	3,8	9,9	21,1	7,8	65,1
Renteresultat	22,5	3,8	9,9	21,1	7,8	65,1
Renteresultat 2018	2,6	0,4	1,1	2,4	0,9	7,5
Risikopremie	132,7	27,0	33,4	132,5	63,7	389,2
Erstatninger	49,8	9,3	17,6	139,8	44,5	261,0
Kursreguleringsfond	-	-	-1,4	1,4	-	0,0
Tilleggsavsetning	-	-	-	0,3	-	0,3
Netto gjenforsikring	0,6	1,9	-5,1	-9,0	9,4	-2,2
Risikoresultat	82,4	15,8	22,3	-0,1	9,7	130,1
Risikoresultat 2018	74,5	6,6	13,5	17,6	10,7	122,9
Administrasjonspremie netto	71,4	8,0	33,5	61,1	34,2	208,2
Andre inntekter	-	-	239,0	-	-	239,0
Administrasjonsavsetning	-	-	0,1	4,3	-	4,4
Driftskostnader	85,1	22,9	53,0	86,7	34,8	282,6
Administrasjonsresultat	-13,7	-14,9	219,4	-30,0	-0,6	160,1
Administrasjonsresultat 2018	-7,5	-16,3	-45,6	-20,2	-0,3	-89,8
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader	91,2	4,6	251,5	-8,9	16,9	355,4
Bransjeresultat f. skatt uten andre kostnader 2018	69,5	-9,2	-31,0	-0,2	11,3	40,4
Andre kostnader	0,4	0,1	0,1	0,4	0,1	1,0
Resultat f. skatt	90,8	4,6	251,4	-9,3	16,8	354,3

Tabell 2: Tabellen viser selskapets rente-, risiko og administrasjonsresultat fordelt per bransje. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.3 Investeringsresultat

Frende Forsikrings totale finansinntekter på MNOK 189 (248) refererer seg til avkastning på plassering i aksjefond, renteportefølje og eiendom. Årets avkastning ble 4,1 % (6,1%). Økningen i finansavkastning skyldes de gode finansmarkedene i andre halvår, med særlig god utvikling i aksje- og kredittmarkedene.

Konsernet har felles forvaltning av kollektiv portefølje og selskapsportefølje. Konsernets kapitalforvaltning er fokusert på diversifisering og moderat risiko, og anses å ha en profil som er tilnærmet bransjepraksis.

Holding	Total investerings- avkastning	Total investerings- avkastning
	31.12.2020	31.12.2019
Norske aksjer	5,4	8,0
Nordiske aksjer	30,1	23,8
Globale aksjer	43,0	58,7
Emerging Markets aksjer	6,9	2,9
Sikring aksjer	0,0	0,0
Aksjer totalt	85,4	93,4
Eiendom	27,1	34,7
Norske omløpsobligasjoner	42,6	61,1
Hold-til-forfall obligasjoner	26,1	23,4
Høyrente obligasjoner	11,1	17,9
Globale IG obligasjoner	17,9	30,2
Andre renter	-4,9	3,1
Renter totalt	92,8	135,8
Pensjonsmidler	0,0	2,7
Renter ansvarlig lån	-16,7	-18,9
Total avkastning per 31.12	188,6	247,7

Tabell 3: Tabellen viser avkastning fordelt på ulike aktivaklasser. Beløp er oppgitt i MNOK.

A.4 Resultat fra øvrig virksomhet

Forsikringsrelaterte driftskostnader er på MNOK 650 (654). Kostnadsreduksjonen i 2020 er knyttet til overdragelsen av innskuddsbasert tjenestepensjon og individuell pensjonssparing med skattefordel til en annen pensjonsleverandør i Norge.

Frende konsernet har ved utgangen av 2020 287 ansatte, mot 275 i 2019.

Konsernet har ingen andre virksomhetsområder utover forsikringsvirksomhet.

A.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om virksomhet eller resultater.

B. System for risikostyring og internkontroll

B.1 Generelle opplysninger om systemet for risikostyring og internkontroll

Organisering og ansvarsområder

Styret har det overordnede ansvaret for at risikostyringen er tilfredsstillende etablert i forhold til konsernets soliditet og risikovilje.

Dette innebærer å sikre at:

- Det er etablert en klar ansvarsfordeling mellom styret og daglig ledelse
- Frende Forsikring har en klart definert risikoappetitt som er konsistent med strategi og finansielle mål og som følges opp jevnlig
- Alle risikoer er tilstrekkelig identifisert
- Styringen av alle vesentlige risikoer i Frende Forsikring er hensiktsmessig organisert
- Det er vedtatt policyer på vesentlige risikoområder og innhentet informasjon om at de etterleves

Det er opprettet et risikoutvalg for styret i Frende Forsikring. Risikoutvalget bistår styret med å overvåke og styre selskapets samlede risiko og vurdere om selskapets styrings- og kontrollordninger er tilpasset risikonivå og omfang av virksomheten i konsernet.

Styret har for øvrig fastsatt egen styreinstruks.

Konsernsjef

Konsernsjefen er ansvarlig for å gjennomføre strategier og retningslinjer vedtatt av styret. Konsernsjefen skal sørge for at risikostyring gjennomføres, dokumenteres, overvåkes og blir fulgt opp på en forsvarlig måte og i henhold til styrets føringer. Konsernsjefen skal fastsette nødvendige instruksjoner og retningslinjer for hvordan Frende Forsikring sin risikostyring skal gjennomføres i praksis.

Konsernsjefen skal løpende følge opp endringer i selskapets risikoeksponering og informere styret om vesentlige endringer. Konsernsjef skal minimum én gang per år gi styret en samlet vurdering av Frende Forsikring sin risikosituasjon.

Styret har for øvrig fastsatt egen instruks for konsernsjef.

Daglig leder og øvrige ledere i Frende

Daglig leder er primært ansvarlig for å implementere de føringene styret gir i henhold til risikostyring og internkontroll.

Alle ledere er for øvrig ansvarlig for at den løpende risikostyringen innenfor eget ansvarsområde er tilfredsstillende. Dette innebærer:

- å til enhver tid ha oversikt over vesentlige risikoforhold innen eget ansvarsområde
- å følge opp implementering og etterlevelse av tilhørende kontrolltiltak
- å kunne underbygge at hensiktsmessig kontroll av risiko er etablert og fungerer.

Alle ansattes ansvar

Det er de ansatte som påtar virksomheten risiko, gjennom sitt daglige virke. Det primære ansvaret for risikostyring ligger i førstelinjen gjennom ledere og ansatte med god kompetanse og helhetsforståelse for virksomheten. Alle ansatte har ansvar for å utføre sitt arbeid i tråd med de fullmakter, instruksjoner og retningslinjer som gjelder for den enkelte.

Compliancefunksjonen sitt ansvar

Compliancefunksjonen skal gjennom rådgivning og kontroll avdekke og forebygge risiko relatert til internt og eksternt regelverk.

Ved å vurdere, gi råd om, overvåke og rapportere om compliancerisikoen i Frende Forsikring sine ulike virksomhetsområder og datterselskaper skal funksjonen bidra til at konsernet har lav compliancerisiko. Det er etablert egne complianceansvarlige per foretak i Frende som koordineres av leder for compliance. I tillegg har Frende oppnevnt et personvernombud som skal gi råd om hvordan Frende best mulig kan ivareta kundenes personverninteresse, samt egen hvitvaskingsansvarlig som har et særskilt ansvar for at rutiner på området foreligger, ajourholdes og etterleves.

Risikostyringsfunksjonen sitt ansvar

Risikostyringsfunksjonen skal bistå ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte i konsernet, og sikre at dette er i samsvar med eksterne og interne krav.

Risikostyringsfunksjon er ansvarlig for å overvåke konsernets risikoprofil og skal ha oversikt over de risikoer Frende Forsikring er eller kan bli eksponert for. Dette inkluderer å rapportere om utvikling av risiko på viktigste risikofaktorer og at hvert foretak er innenfor styrevedtatt risikoappetitt.

Risikostyringsfunksjonen skal minst én gang i året igangsette og organisere en systematisk og helhetlig prosess for vurdering av risiko og kontroll (ORSA-prosessen og internkontroll, jf. også egne policyer på disse områdene).

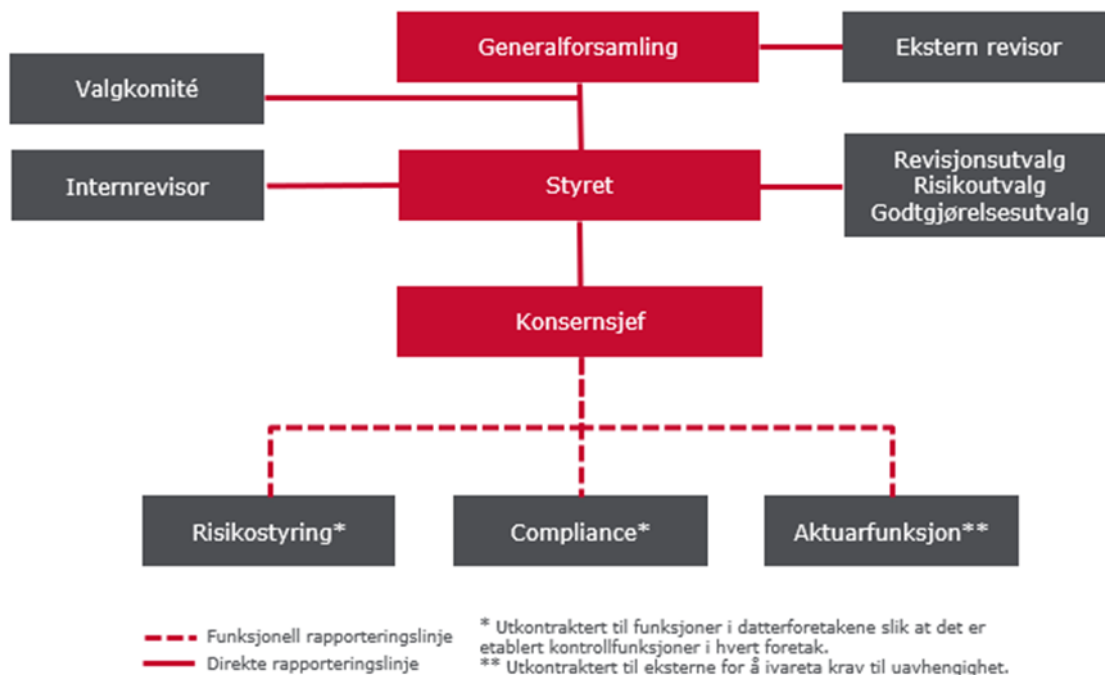
Aktuarfunksjonen

Aktuarfunksjonen har ansvar for å kontrollere og vurdere de forsikringstekniske avsetningene. Aktuarfunksjonen skal også evaluere selskapets tariffen med henhold til sannsynlighet for lønnsom drift og evaluere selskapets gjenforsikringsordninger.

Internrevisjon

Internrevisjon skal overvåke at risikostyring og internkontroll i konsernet fungerer. Internrevisjonen skal basere sitt arbeid på en risikovurdering og innenfor rammene av styrevedtatt årsplan.

Figur 1: Illustrasjon av organiseringen av Frende Forsikring.

Figur 2: Figuren illustrer de tre forsvarslinjene og ansvarsfordelingen mellom dem.

Godtgjørelsesordninger

Frende Forsikring har et enkelt kommuniserbart og åpnet belønningssystem. Belønningssystemet skal sammen med utfordrende og spennende arbeidsoppgaver lede til at selskapet fremstår som en attraktiv arbeidsgiver.

Styret beslutter prinsippene for selskapets godtgjørelsesordninger, samt lønn og vilkår for konsernsjef. Godtgjørelsesutvalget rådgir konsernsjef i spørsmål som omhandler kompensasjon til ledende ansatte og gir sin innstilling knyttet til lederlønnsprinsipper og godtgjørelsesstrategi og godtgjørelsespakker for selskapets ledende ansatte og ansatte med kontrolloppgaver. Godtgjørelsesutvalget har også en gjennomgang av selskapets retningslinjer for godtgjørelsesordninger. Det har ikke vært gjort endringer i retningslinjene i løpet av perioden.

Maksimal variabel godtgjørelse er satt til 1 månedslønn for samtlige ansatte med unntak av ledergruppen. Ledergruppen har en maksimal variabel godtgjørelse på 1,5 månedslønn. Kriteriene for utdeling av bonus er en funksjon av avkastning på egenkapitalen og bestandsvekst for Frende Forsikring samlet sett.

I tillegg har selskapet innskuddspensjon til alle ansatte og ytelsespensjon til en liten andel av ledelsen.

B.2 Krav til egnethet

Frende har etablert rutiner for egnethetsvurdering av blant annet ledere og kontrollfunksjoner i foretaket. Både ledere og nøkkelpersoner må ha hederligandel og de kvalifikasjoner administrasjonen vurderer som nødvendig for å fylle den konkrete stilling vedkommende skal ivareta i foretaket. Egnethetsvurdering av daglig leder gjennomføres av styret i tilknytning til ansettelsesprosessen. Egnethetsvurdering av andre sentrale funksjoner som nøkkelfunksjoner, gjennomføres i tråd med vedtatte retningslinjer av administrasjonen i foretaket. Egnethetsvurdering og tilhørende dokumentasjon oversendes til Finanstilsynet i tråd med gjeldende regelverk.

B.3 Risikostyringssystemet, herunder egenvurderingen av risiko og solvens

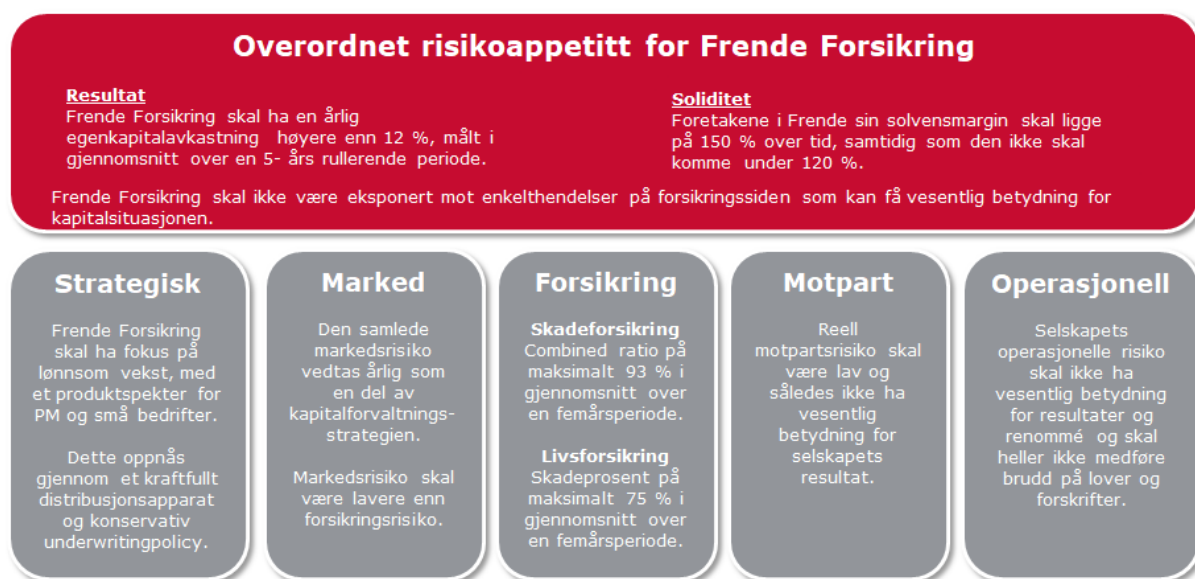
Frende har etablert risikostrategier på alle vesentlige områder som er integrert inn i egne styrende dokumenter. Risikostrategiene skal sikre at virksomheten identifiserer, styrer og følger opp risikoer på alle vesentlige områder.

Risikorammeverket

Risikoappetitt definerer på overordnet nivå virksomhetens vilje til å bære risiko. Styret har definert en risikoappetitt som blir oppdatert minst årlig og vurderes inn i strategien og de vurderinger som gjøres i ORSA-prosessen.

Selskapets risikoprofil reflekterer en vurdering av virksomhetens faktiske eksponering mot de ulike risikotypene i risikouniverset. Risikoprofilen skal måles ved bruk av standardmodellen så langt det lar seg gjøre. For de deler av Frende Forsikring sitt risikounivers som ikke dekkes godt nok i standardmodellen, vurderes risikoprofilen ved hjelp av kvalitative vurderinger, og der det er mulig supplert ved kvantifisering av effekter.

Frende Forsikring sin overordnede risikoappetitt er definert som:

Figur 3: Figuren viser Frende Forsikring sin overordnede risikoappetitt.

Risikoappetitten brytes ned til risikorammer som angir mulig eksponering mot de ulike risikotypene. De konkrete risikorammene fremgår i de underliggende retningslinjene.

Risikostyringsfunksjonen

Risikostyringsfunksjonen rapporterer til CFO og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Bistand til ledelsen med å gjennomføre risikostyringssystemet på en effektiv måte
- Overvåke risikostyringssystemet
- Rapportering om risikoeksponering og rådgivning til ledelsen om risikostyrings spørsmål
- Identifisering og vurdering av nye risikoer

Identifisering av risiko

Operasjonelle risikoer blir identifisert basert på en analyse av sannsynlighet for at en hendelse inntreffer og konsekvensen det har for at vi når vårt målbilde.

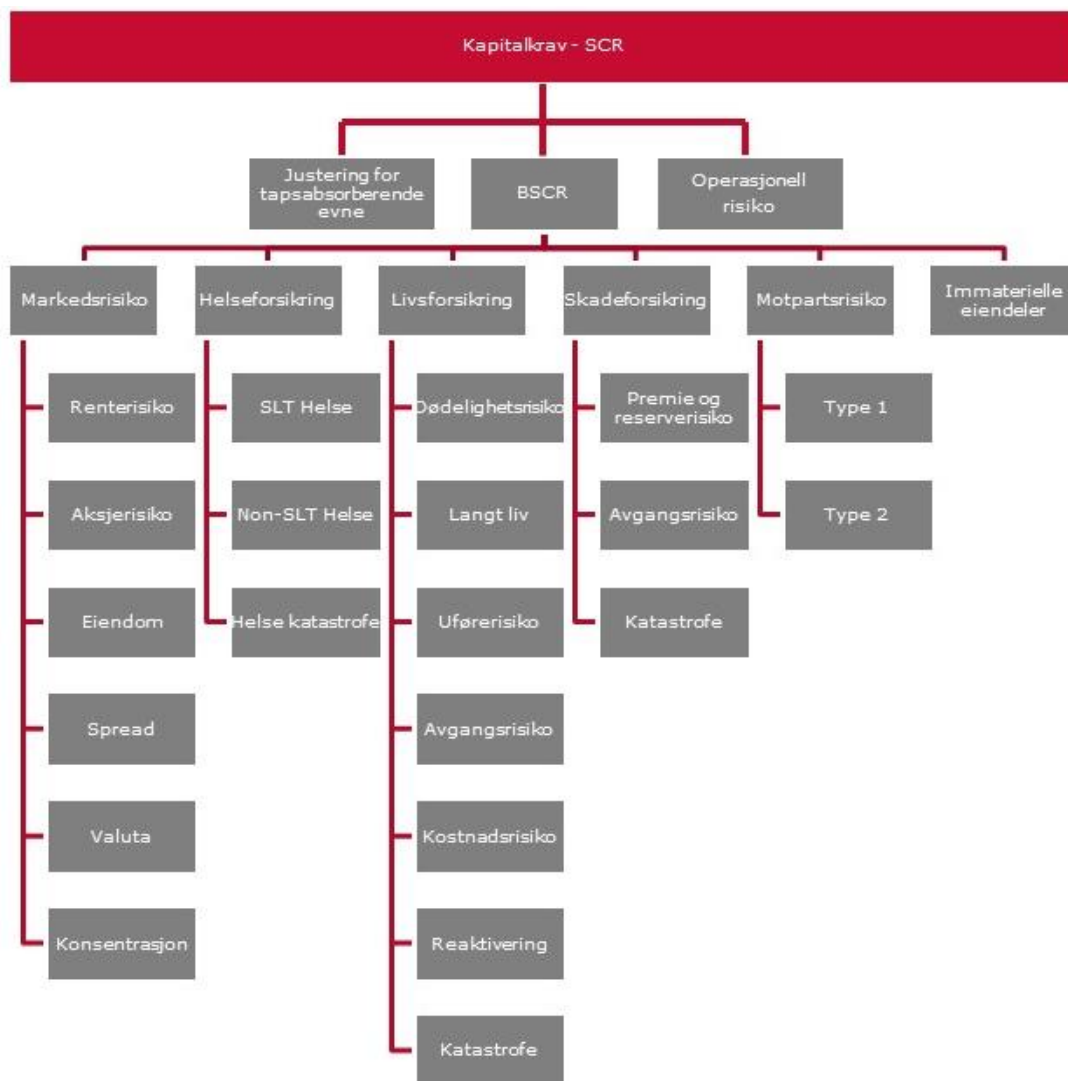
Risikovurderingen gjøres årlig med utgangspunkt i arbeidsprosesser i hver enhet og rapporteres videre til styret og ledelsen.

Måling av risiko

Frende Forsikring benytter standardmodellen sine forutsetninger og resultater for å beregne risiko og tilhørende kapitalkrav for alle risikokategorier. Standardmodellen benyttes både i kapitalframskrivningen, og for å teste at risikoprofilen er i tråd med risikoappetitten og gjeldende risikorammer. Som figuren nedenfor viser dekker standardmodellen alle vesentlige risikokategorier med unntak av strategisk risiko.

Standardmodellen er kalibrert slik at det skal være 0,5 % sannsynlighet for at et samlet tap over en periode på 12 måneder overstiger det beregnede kapitalkravet.

Vår vurdering er at vår samlede risiko er ivaretatt gjennom beregningene og forutsetningene som ligger til grunn i standardmodellen.

Figur 4: Figuren viser alle moduler og undermoduler som inngår i beregningen av kapitalkravet.

Rapportering av risiko

Alle ledere har løpende ansvar for å overvåke, rapportere og bekrefte risiko- og kontrollsituasjon på egne områder. Dette gjøres minst én gang i året i en sentralisert styrt risikovurderingsprosess. Eksponering i de største risikokategoriene analyseres kvartalsvis og rapporteres halvårlig til styret og ledelsen.

Det utarbeides en halvårlig risikorapport som skal gi styret og ledelsen oversikt over de største risikoene. Fremme er eksponert for og utviklingen i disse.

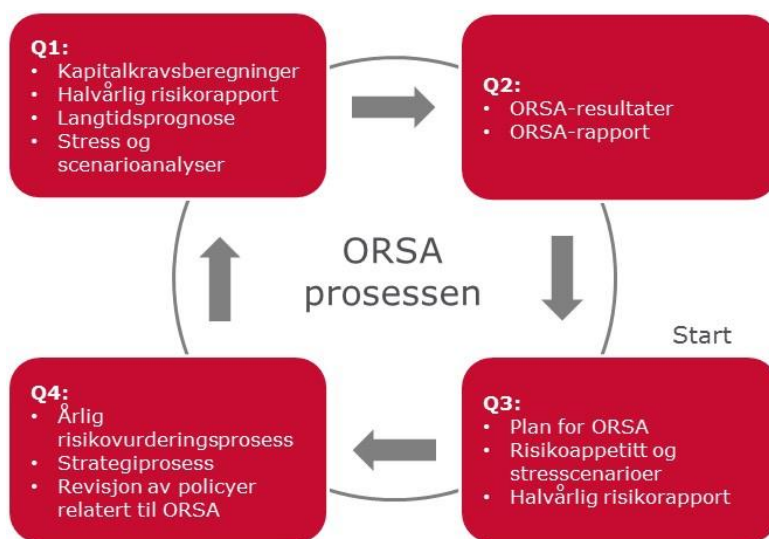
Resultatene fra ORSA-prosessen oppsummeres i en rapport i henhold til policy for ORSA og policy for internkontroll.

Styret mottar årlig rapport fra aktuar-, compliance- og internrevisjonsfunksjonen i henhold til instruks.

Prosess for egenvurdering av risiko og solvenssituasjon

Det gjennomføres årlig en egenvurdering av risiko- og solvenssituasjonen (ORSA-prosessen) per underliggende forsikringselskap, samt en konsolidert rapport for Frende Forsikring. ORSA-prosessen tar utgangspunkt i vår eksponering og en vurdering av stresstester på våre største risikokategorier, strategi og femårig forretningsprognose. Det blir gjennomført stress- og scenarioanalyser for å vurdere effekten av ulike økonomiske nedgangsscenarioer ut planperioden.

Styret behandler ORSA gjennom året som det fremkommer av årshjulet nedenfor. Fra og med 2016 har Frende også hatt et risikoutvalg som bistår styret med forberedelse av saker relatert til risikostyringen, herunder ORSA.

Figur 5: Figuren illustrerer gjennomføringen av ORSA-prosessen i Frende.

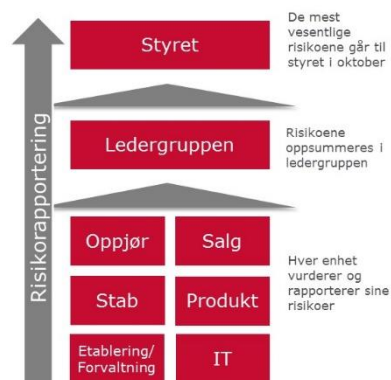
B.4 Internkontrollsystem

Det gjennomføres årlig en internkontroll og risikovurderingsprosess for å vurdere våre prosesser og eksisterende risikoreducerende tiltak. Prosessen involverer alle avdelinger i Frende og ledergruppen.

Internkontrollen baseres på en vurdering av sannsynlighet og konsekvens i de arbeidsprosesser som er definert i de respektive enhetene.

En samlet vurdering av risikosituasjonen forelegges styret.

Foretaket har etablert en compliancefunksjon i tråd med kravene i gjeldende regelverk. Funksjonen rapporterer til administrerende direktør og styret. Rollen utøves i samsvar med styrets vedtatte instruks for compliancefunksjonen.

Figur 6: Figuren viser hvordan risikoene rapporteres fra hver enhet og opp til ledergruppen og styret.

B.5 Internrevisjonsfunksjon

Internrevisjonen kontrollerer at foretakene i konsernet er organisert og drives på en forsvarlig måte og i samsvar med gjeldende krav til virksomheten.

Internrevisjonen gjennomfører sine prosjekter i henhold til årlig revisjonsplan som behandles og besluttes av styret.

Utøvelsen av internrevisjonsfunksjonen er utkontraktert til EY. På den måten forblir funksjonen uavhengig og objektiv i forhold til virksomheten den undersøker.

B.6 Aktuarfunksjon

Aktuarfunksjonen rapporterer til styret og har direkte dialog med styret og ledelsen vedrørende saker innenfor sitt ansvarsområde. Funksjonen har i tråd med Solvens II-regelverket og Finansforetaksloven ansvar for følgende hovedområder:

- Prosess for fastsettelse av forsikringstekniske avsetninger til Solvens II-formål
- Uttale seg om selskapets retningslinjer for tegning av forsikringer
- Uttale seg om selskapets reassuranseprogram
- Bidra til en effektiv implementering av selskapets risikostyringssystem
- Aktuarfunksjonens rapport til styret og ledelsen

Aktuarfunksjonen ble utkontraktert f.o.m. desember 2020 for å ivareta uavhengighet.

B.7 Utkontraktering

Styret har vedtatt retningslinjer for utkontraktering. Det er etablert struktur for risikovurdering av utkontrakterte prosesser, og det gjennomføres kontroll av utkontrakterte prosesser og funksjoner. Utkontrakteringsavtaler meldes Finanstilsynet i samsvar med gjeldende regelverk.

Frende har valgt å utkontraktere internrevisjonen til EY. Internrevisjonen skal dekke Frende Holding AS med datterselskaper. Ved å utkontraktere sikrer vi en egen uavhengig og effektiv internrevisjon som kan trekke på den nødvendige kompetansen til å revidere alle våre ulike kjerneprosesser.

Aktuarfunksjonen er utkontraktert for å ivareta krav til uavhengighet.

Det foreligger også flere gruppeinterne utkontrakteringsavtaler i Frende-konsernet. Den vesentligste utkontrakteringsavtalen gjelder utkontraktering av forsikringsoppgjør og IT fra Frende Livsforsikring AS til Frende Skadeforsikring AS.

B.8 Andre opplysninger

Det er foretakets vurdering at system for risikostyring og internkontroll er hensiktsmessig med hensyn til arten, omfanget og kompleksiteten av risikoene som er knyttet til foretakets virksomhet.

C. Risikoprofil

All vesentlig risiko i konsernet stammer fra forsikringsvirksomheten i Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS. Det tas ingen aktiv risiko i morselskapet ut over eierskapet i Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS.

C.1 Forsikringsrisiko

Konsernets forsikringsportefølje består i hovedsak av standardiserte produkter innen privatmarkedet. Vi har en relativt lav eksponering mot bedriftsmarkedet og langhalede produkter. Vi viser for øvrig til de underliggende SFCR-rapportene for Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS for ytterligere detaljer.

C.2 Markedsrisiko

Frende Forsikring sin aksjeportefølje består utelukkende av børsnoterte aksjer, eksternt forvaltet gjennom veldiversifiserte fondsstrukturer. Aksjeporteføljen er satt sammen av andeler i aksjefond med ulike stilarter og tilnærminger, som sammen skal gi en god og robust aksjeportefølje som skal stå seg i ulike investeringsklima. Porteføljen er videre godt diversifisert på regioner og sektorer.

Eiendomsporteføljen er foretatt gjennom investering i egnede veldiversifiserte fondsstrukturer med hovedfokus på investering i kontor, logistikk og handelsbygg rundt de største byene i Norge.

Av Frende sine plasseringsmidler er om lag 75 % investert i rentemarkedet, med fokus på en veldiversifisert portefølje av norske og internasjonale høykvalitets obligasjoner (investment grade). Motparter i renteporteføljen er som hovedregel gjenstand for en grundig analyse og kredittvurdering av forvalter, og det tilordnes konkrete investeringsrammer per motpart. Som følge av karakteristika ved det norske rentemarkedet er en andel av Frende Forsikring sin renteportefølje investert i utstedere som ikke har offisiell rating fra S&P, Moody's eller Fitch (hovedsakelig banker og boligkredittforetak). Kredittrisikoen knyttet til disse motpartene vurderes som lav.

C.3 Kredittrisiko

Konsernet pådrar seg kredittrisiko gjennom avtaler foretakene inngår med eksterne aktører gjennom forsikringene vi selger, investeringene vi foretar oss og gjenforsikringsavtaler. Kredittrisiko defineres her som risiko for tap som en følge av at våre motparter ikke kan innfri sine forpliktelser.

Reassuranseprogrammet er fordelt på flere motparter, alle med en offisiell rating på minimum A. Det er ingen pågående konflikter der vi har problemer med å kreve inn våre rettmessige krav fra våre reassurandører.

C.4 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at vi ikke har tilstrekkelig likviditet til å betale erstatninger og dekke løpende driftskostnader som lønn og husleie.

Selskapets forretningsdrift er ikke av en slik karakter at det er vesentlig risiko for likviditetskrise. Vi mottar premien på forskudd og investerer størstedelen av forvaltningskapitalen i likvide midler slik at det til enhver tid skal være nok til å dekke forventede utbetalinger. Ved skader av en slik størrelse at de dekkes av selskapets reassuranseprogram vil det bli utarbeidet en betalingsplan slik at selskapets likviditetssituasjon ikke blir vesentlig påvirket.

Samlet forventet profitt i fremtidig premie (EPIFP) er per 31.12.2020 MNOK 295,3.

C.5 Operasjonell risiko

Med operasjonell risiko menes uønskede hendelser som en følge av svikt i interne arbeidsprosesser, feil begått av ansatte, misligheter og kriminalitet, systemsvikt eller eksterne hendelser som kan lede til økonomisk tap eller tap av omdømme.

Vi definerer også compliance- og omdømmerisiko som en del av operasjonell risiko. Dette inkluderer risiko for brudd på lovgivning i forhold til GDPR og anti-hvitvasking som selskapet har hatt et stort fokus på de siste årene. Compliancerisiko er risikoen for offentlige sanksjoner, økonomisk tap eller tap av omdømme som en følge av manglende etterlevelse av interne og eksterne regler. Omdømmerisiko er risiko for tap som en følge av redusert omdømme med tanke på kunder eller regulerende myndigheter.

Avdelingslederne er ansvarlig for å identifisere og kontrollere de operasjonelle risikoene innenfor sine operative områder. Vi har siden oppstarten i 2008 gjennomført årlige risikokartlegginger som involverer alle avdelinger og ledergruppen. De største risikoene blir vurdert i ledergruppen og rapportert videre til styret og risikoutvalget. Vi har ikke identifisert operasjonelle risikoer som skiller seg ut i forhold til hva som kan forventes i et forsikringsselskap av vår størrelse.

Frende har etablert rutiner for å identifisere, overvåke og treffe tiltak som reduserer risikoen for uønskede hendelser. Dette omfatter blant annet:

- Årlig internkontrollvurdering innen alle områder i Frende Skadeforsikring
- Årlig ledelsesbekreftelse på internkontroll
- System for avviksrapportering
- Vurderinger og anbefalinger fra internrevisor
- Årlig vurdering fra compliance

C.6 Andre vesentlige risikoer

I tillegg til de rent finansielle risikoene er Frende eksponert for en forretnings- og strategirisiko som ikke fullt ut er dekket av de øvrige risikokategoriene. Risikoen oppstår som følge av eksterne faktorer som påvirker våre interesser og kan lede til uventede inntekts- eller kostnadssvingninger eller endret kundeadferd. Dette kan for eksempel være nye konkurrenter, endringer i markedet, nye innovative løsninger eller reguleringer.

C.7 Andre opplysninger

Konsernet har ingen vesentlige usikrede risikokonsentrasjoner eller andre vesentlige opplysninger om foretakets risikoprofil.

D. Verdsetting for solvensformål

Under Solvens II kreves det at eiendeler og forpliktelser verdsettes til markedsverdi. Det innebærer at både eiendeler og forpliktelser skal settes til det beløpet man må betale for å overføre forpliktelsene til en annen selvstendig og uavhengig aktør.

I de etterfølgende avsnittene har vi beskrevet sentrale antagelser og vurderinger som ligger til grunn for verdsettelse av eiendeler og forpliktelser i Solvens II.

D.1 Eiendeler

På eiendelsiden er det verdsettingen av følgende poster som har betydning for tilgjengelig kapital; immaterielle eiendeler, obligasjoner som føres til amortisert kost, avsetningen til garantiordningen og størrelsen på reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger.

Justeringene som er gjort for Frende Livsforsikring AS og Frende Skadeforsikring AS er beskrevet i SFCR-rapportene til de respektive foretakene.

D.2 Forsikringstekniske avsetninger

Tabellen nedenfor viser forsikringstekniske avsetninger under Solvens II sammenlignet med forsikringstekniske avsetninger i regnskapsbalansen.

	Regnskap	Solvens II
Forsikringstekniske avsetninger, brutto	3 549	2 464
Reassurandørenes andel av forsikringstekniske avsetninger	72	64
Risikomargin		185
Forsikringstekniske avsetninger, netto	3 476	2 585

Avsetningene fordeler seg på de ulike datterforetakene og hovedbransjene på følgende måte:

Beskrivelse	Solvens II - verdsetting av forsikringstekniske avsetninger, fordelt per bransje								Totalt
	Forsikring mot inntekstap	Yrkesskade-forsikring	Motorvogn-forsikring - ansvar	Motorvogn-forsikring - øvrig	Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	Ansvars-forsikring	Assistanse-forsikring	Forsikring mot diverse økonomisk tap	
Premieavsetninger, brutto	0,5	2,7	-6,3	29,2	29,4	5,1	7,7	1,2	69,6
Reassurandørenes andel	0,1	0,1	0,6	1,5	0,4	0,1	0,4	0,1	3,2
Premieavsetninger, netto	0,4	2,6	-6,8	27,7	29,0	5,1	7,4	1,0	66,4
Erstatningsavsetninger, brutto	92,5	219,5	425,3	111,7	535,5	72,8	50,7	6,8	1 514,9
Reassurandørenes andel	0,0	11,7	0,9	0,2	0,4	0,9	0,0	0,0	14,2
Erstatningsavsetninger, netto	92,5	207,7	424,5	111,5	535,0	71,9	50,7	6,8	1 500,7
Risikomargin	7,8	18,5	34,9	11,7	47,1	6,5	4,9	0,7	132,1
Avsetninger totalt, brutto	100,8	240,7	454,0	152,6	611,9	84,5	63,3	8,7	1 716,6
Reassurandørenes andel	0,1	11,8	1,4	1,7	0,9	1,0	0,4	0,1	17,4
Avsetninger totalt, netto	100,7	228,9	452,6	150,9	611,1	83,5	62,9	8,5	1 699,1

Tabell 4: Forsikringstekniske avsetninger i Frende Skadeforsikring AS.

Beskrivelse	Solvens II - verdsetting av forsikringstekniske avsetninger, fordelt per hovedbransje			Total
	Helse, likt liv	Helse, likt skade	Liv	
Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger, brutto	749	131	-	880
Reassurandørens andel	25	22	-	46
Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger, netto	725	109	-	834
Risikomargin	32	21	-	53
Avsetninger totalt, netto	757	130	-	886

Tabell 5: Forsikringstekniske avsetninger i Frende Livsforsikring AS.

De produktene hvor usikkerhetene i avsetningene er størst er:

- Uførerente/-pensjoner siden erstatningsavviklingen har noe lengre haler enn øvrige produkter.
- Barne- ungdomsforsikring grunnet kompleks sammensetning av dekninger, lange avviklingshaler og generelt få tilgjengelige bransjedata.
- IBNR-beregninger av langhalede bransjer, som f.eks. yrkesskade og personskader knyttet til motorproduktene.

D.3 Andre forpliktelser

Utsatt skatteforpliktelse øker som en følge av endret verdsetting av eiendeler og forpliktelser. I tillegg føres det en forpliktelse tilsvarende avsetningen til garantiordningen.

Forventet utbytte føres ikke som en forpliktelse i Solvens II-balansen, men trekkes fra i avstemmingsreserven.

Ut over dette har selskapet ingen andre forskjeller mellom forpliktelsene i Solvens II-balansen og finansregnskapet.

D.4 Alternative verdsettelsesmetoder

Selskapet benytter seg ikke av alternative verdsettelsesmetoder.

D.5 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger om verdsetting av eiendeler og forpliktelser til solvensformål.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Ansvarlig kapital

Tellende kapitalposter i kapitalgruppe 1 utgjør størstedelen av samlet tellende kapital. Risikoutjevningfond, naturskadepoolen og ansvarlig lån kategoriseres som kapitalgruppe 2.

Eiendeler minus forpliktelser i henhold til Solvens II prinsipper	2 082
Foreslått utbytte	-502
Ansvarlig lån	425
Basiskapital	2 005
Annen kapital	0
Tellende kapital til å dekke solvenskapitalkravet	2 005
Kapitalgruppe 1	1 518
Kapitalgruppe 2	488
Kapitalgruppe 3	0
Supplerende kapital	0
Sum tilgjengelig kapital til å dekke SCR	2 005

Tabell 6: Tabellen viser sammensettingen av ansvarlig kapital. Beløp er oppgitt i MNOK.

De største forskjellene mellom Solvens II-balansen og regnskapsbalansen kommer som en følge av:

- Immaterielle eiendeler er verdsatt til null i Solvens II-balansen
- Hold-til-forfall porteføljen er verdsatt til markedsverdi
- Inkludering av forventet fremtidig fortjeneste i framtidige premier
- Neddiskontering av framtidige forpliktelser
- Reklassifisering av garantiavsetningen fra egenkapital i regnskapet til avsetning under Solvens II-balansen
- Ulik verdi på utsatt skatt som en følge av forskjellige verdsettelsesprinsipper av eiendeler og forpliktelser

Forventet fortjeneste i framtidige premier er en konsekvens av at premieavsetningen går fra dagens prinsipp om uopptjent premie til et beste estimat. Med dagens forventede Combined Ratio innebærer det at vi inkluderer en forventet fremtidig fortjeneste i tilgjengelig kapital. Per 31.12.2020 utgjør fremtidig forventet profitt MNOK 295,3.

E.2 Solvenskapitalkrav og minstekapitalkrav

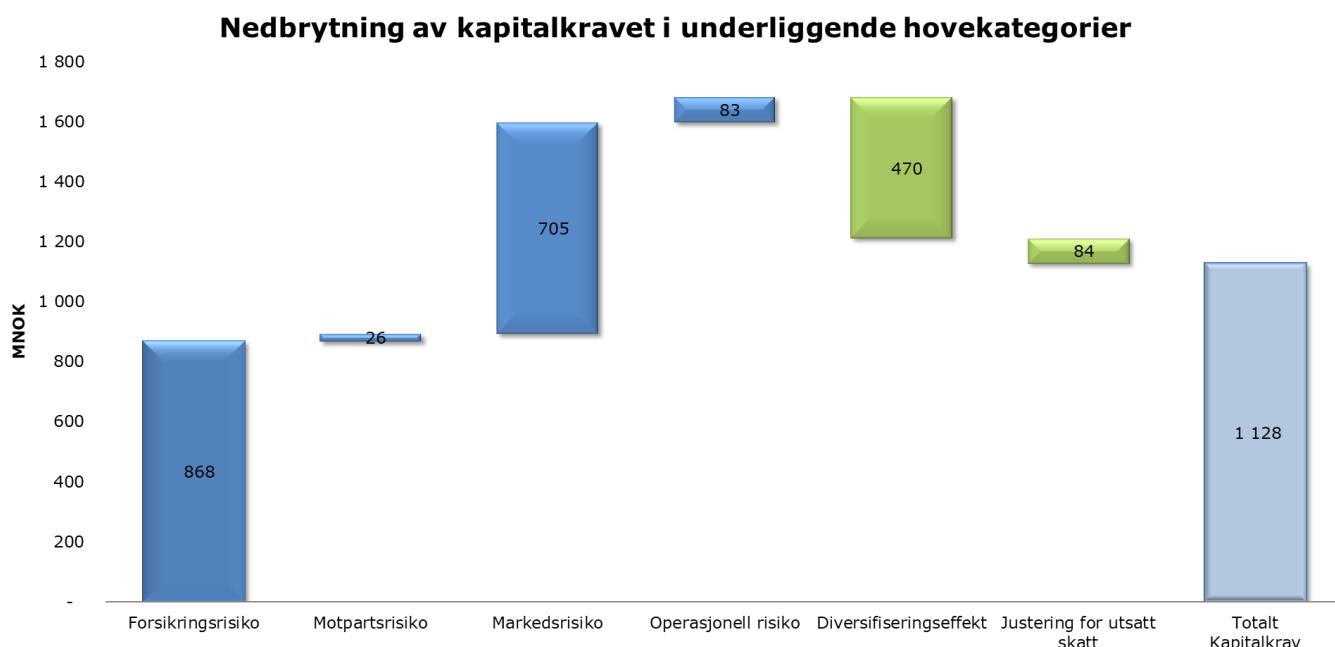
Frende Forsikring konsern har ved utgangen av 2020 et kapitalkrav i henhold til standardmodellen på MNOK 1 128 etter diversifiseringseffekter. Ansvarlig kapital utgjør MNOK 2 005, etter utbytte. Dette gir en solvensmargin 178 %. Minstekapitalkravet er MNOK 468.

Analyse av kapitalkravet

Den største risikokategorien er forsikringsrisiko, som alene står for et kapitalkrav på MNOK 868. Dette utgjør i størrelsesorden 52 % av summen av kapitalkravet før

diversifisering. Videre utgjør kapitalkravet knyttet til markedsrisiko MNOK 705, mens operasjonell risiko og motpartsrisiko utgjør henholdsvis MNOK 83 og MNOK 26.

Diversifiseringseffekter og justering for den tapsabsorberende evnen som følge av utsatt skatteforpliktelse reduserer tapspotensialet med henholdsvis MNOK 470 og MNOK 84.

Figur 7: Figuren viser størrelsen på kapitalkravet for hver av de underliggende risikokategoriene. Beløp er oppgitt i MNOK.

Beregning av minstekapitalkravet

Vi benytter følgende input til å beregne minstekapitalkravet:

Skadeforsikringsprodukter		
	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r)	Forfalt premie siste 12 måneder (f.e.r.)
Forsikring mot inntektstap	202	102
Yrkesskadeforsikring	210	52
Motorvognforsikring - ansvar	418	320
Motorvognforsikring - øvrig	139	582
Forsikring mot brann og annen skade på eiendom	564	861
Ansvarsforsikring	77	30
Assistanseforsikring	58	160
Forsikring mot diverse økonomisk tap	8	34

Tabell 7: Input til å beregne minstekapitalkravet Skadeforsikring

Livsforsikringsprodukter		
	Beste estimat av forsikringstekniske avsetninger (f.e.r.)	Sum udekket risiko (f.e.r.)
Forpliktelser med overskuddsdeling - garanterte ytelser	0	
Forpliktelser med overskuddsdeling - fremtidige diskresjonære ytelser	0	
Forsikringsforpliktelser med investeringsvalg	0	
Andre livsforsikrings- og helseforsikringsforpliktelser, inkl. gjenforsikringsforpliktelser	725	
Sum udekket risiko for alle livsforsikringsforpliktelser, inkl. gjenforsikringsforpliktelser		188 236

Tabell 8: Input til å beregne minstekapitalkravet Skadeforsikring

E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet

Selskapet benytter ikke den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko.

E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller

Selskapet benytter ikke interne modeller for beregning av det regulatoriske kapitalkravet.

E.5 Manglende oppfyllelse av minstekapitalkravet og manglende oppfyllelse av solvenskapitalkravet

Selskapet har oppfylt både minstekapitalkravet og solvenskapitalkravet i perioden.

E.6 Andre opplysninger

Selskapet har ingen andre vesentlige opplysninger.

Vedlegg: Kvantitativ del

S.02.01.01 - Balance Sheet

		Solvency II value
		C0010
Rows		
Assets		
Goodwill	R0010	
Deferred acquisition costs	R0020	
Intangible assets	R0030	-
Deferred tax assets	R0040	-
Pension benefit surplus	R0050	-
Property, plant & equipment held for own use	R0060	14 208 529
Investments (other than assets held for index-linked and unit-linked contracts)	R0070	5 566 247 882
Property (other than for own use)	R0080	-
Holdings in related undertakings, including participations	R0090	-
Equities	R0100	-
Equities - listed	R0110	-
Equities - unlisted	R0120	-
Bonds	R0130	3 502 442 554
Government Bonds	R0140	301 766 199
Corporate Bonds	R0150	3 200 676 355
Structured notes	R0160	-
Collateralised securities	R0170	-
Collective Investments Undertakings	R0180	2 033 181 143
Derivatives	R0190	7 637 795
Deposits other than cash equivalents	R0200	22 986 390
Other investments	R0210	-
Assets held for index-linked and unit-linked contracts	R0220	-
Loans and mortgages	R0230	-
Loans on policies	R0240	-
Loans and mortgages to individuals	R0250	-
Other loans and mortgages	R0260	-
Reinsurance recoverables from:	R0270	63 722 889
Non-life and health similar to non-life	R0280	39 005 801
Non-life excluding health	R0290	5 489 529
Health similar to non-life	R0300	33 516 272
Life and health similar to life, excluding health and index-linked and unit-linked	R0310	24 717 088
Health similar to life	R0320	24 717 088
Life excluding health and index-linked and unit-linked	R0330	-
Life index-linked and unit-linked	R0340	-
Deposits to cedants	R0350	-
Insurance and intermediaries receivables	R0360	42 486 889
Reinsurance receivables	R0370	34 301 641
Receivables (trade, not insurance)	R0380	35 141 285
Own shares (held directly)	R0390	-
Amounts due in respect of own fund items or initial fund called up but not yet paid in	R0400	-
Cash and cash equivalents	R0410	97 339 112
Any other assets, not elsewhere shown	R0420	-
Total assets	R0500	5 853 448 227

Liabilities		
Technical provisions - non-life	R0510	1 867 668 786
Technical provisions - non-life (excluding health)	R0520	1 374 998 012
Technical provisions calculated as a whole	R0530	-
Best Estimate	R0540	1 269 185 882
Risk margin	R0550	105 812 129
Technical provisions - health (similar to non-life)	R0560	492 670 774
Technical provisions calculated as a whole	R0570	-
Best Estimate	R0580	445 775 357
Risk margin	R0590	46 895 417
Technical provisions - life (excluding index-linked and unit-linked)	R0600	781 387 583
Technical provisions - health (similar to life)	R0610	781 387 583
Technical provisions calculated as a whole	R0620	-
Best Estimate	R0630	749 410 988
Risk margin	R0640	31 976 595
Technical provisions - life (excluding health and index-linked and unit-linked)	R0650	-
Technical provisions calculated as a whole	R0660	-
Best Estimate	R0670	-
Risk margin	R0680	-
Technical provisions - index-linked and unit-linked	R0690	-
Technical provisions calculated as a whole	R0700	-
Best Estimate	R0710	-
Risk margin	R0720	-
Other technical provisions	R0730	
Contingent liabilities	R0740	-
Provisions other than technical provisions	R0750	109 232 726
Pension benefit obligations	R0760	36 669 794
Deposits from reinsurers	R0770	-
Deferred tax liabilities	R0780	83 757 781
Derivatives	R0790	-
Debts owed to credit institutions	R0800	-
Financial liabilities other than debts owed to credit institutions	R0810	-
Insurance & intermediaries payables	R0820	-
Reinsurance payables	R0830	-
Payables (trade, not insurance)	R0840	204 055 189
Subordinated liabilities	R0850	425 000 000
Subordinated liabilities not in Basic Own Funds	R0860	-
Subordinated liabilities in Basic Own Funds	R0870	425 000 000
Any other liabilities, not elsewhere shown	R0880	263 602 303
Total liabilities	R0900	3 771 374 162
Excess of assets over liabilities	R1000	2 082 074 065

S.05.01.01 – Premiums, claims and expenses by line of business

Rows	Line of Business for: non-life insurance and reinsurance obligations (direct business and accepted proportional reinsurance)								Total C0200	
	Income protection C0020	Workers' compensation C0030	Motor vehicle liability C0040	Other motor insurance C0050	Fire and other damage to C0070	General liability insurance C0080	Assistance C0110	Miscellaneous financial loss C0120		
Premiums written										
Gross - Direct Business	R0110	134 675 972	52 587 696	323 965 722	590 129 461	872 158 191	29 974 420	161 461 620	34 862 722	2 199 815 804
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0120	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0130	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R0140	575 703	506 881	3 957 935	7 226 770	11 108 381	320 426	1 558 162	536 273	25 790 532
Net	R0200	134 100 269	52 080 815	320 007 787	582 902 691	861 049 810	29 653 994	159 903 458	34 326 449	2 174 025 272
Premiums earned										
Gross - Direct Business	R0210	136 235 662	51 272 886	329 848 552	592 329 321	866 154 356	27 630 360	161 538 320	33 305 202	2 198 314 659
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0220	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0230	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R0240	563 470	454 459	3 754 196	6 741 641	10 365 144	264 383	1 431 799	460 770	24 035 862
Net	R0300	135 672 192	50 818 427	326 094 356	585 587 680	855 789 212	27 365 977	160 106 521	32 844 432	2 174 278 797
Claims incurred										
Gross - Direct Business	R0310	73 232 700	24 130 714	180 027 441	403 846 265	597 103 410	21 791 951	94 499 798	25 810 096	1 420 442 375
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0320	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0330	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R0340	9 415 955	492 922	6 844 915	4 429 018	574 056	-	66 537	-	20 675 291
Net	R0400	63 816 745	23 637 792	173 182 526	399 417 247	597 677 466	21 791 951	94 433 261	25 810 096	1 399 767 084
Changes in other technical provisions										
Gross - Direct Business	R0410	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0420	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0430	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R0440	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net	R0500	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Expenses incurred	R0550	43 658 617	12 307 610	76 017 749	128 141 423	186 306 997	7 417 689	36 024 230	7 230 200	497 104 516
Administrative expenses										
Gross - Direct Business	R0610	12 382 733	2 471 965	15 228 504	27 739 938	40 997 130	1 408 993	7 589 750	1 638 776	109 457 789
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0620	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0630	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R0640	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net	R0700	12 382 733	2 471 965	15 228 504	27 739 938	40 997 130	1 408 993	7 589 750	1 638 776	109 457 789
Claims management expenses										
Gross - Direct Business	R0810	3 695 927	1 054 459	8 661 404	16 348 274	22 056 025	1 535 583	3 592 590	1 037 575	57 981 839
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0820	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0830	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R0840	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net	R0900	3 695 927	1 054 459	8 661 404	16 348 274	22 056 025	1 535 583	3 592 590	1 037 575	57 981 839
Acquisition expenses										
Gross - Direct Business	R0910	21 735 204	6 758 669	39 668 155	61 356 899	89 710 736	3 320 299	18 632 094	3 213 033	244 395 089
Gross - Proportional reinsurance accepted	R0920	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R0930	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R0940	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net	R1000	21 735 204	6 758 669	39 668 155	61 356 899	89 710 736	3 320 299	18 632 094	3 213 033	244 395 089
Overhead expenses										
Gross - Direct Business	R1010	5 844 753	2 022 517	12 459 685	22 696 313	33 543 106	1 152 813	6 209 796	1 340 816	85 269 799
Gross - Proportional reinsurance accepted	R1020	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gross - Non-proportional reinsurance accepted	R1030	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Reinsurers' share	R1040	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Net	R1100	5 844 753	2 022 517	12 459 685	22 696 313	33 543 106	1 152 813	6 209 796	1 340 816	85 269 799
Other expenses	R1200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total expenses	R1300	-	-	-	-	-	-	-	-	497 104 516

Rows		Line of Business for: life insurance		Total
		Health insurance	Index-linked and unit-linked	
		C0210	C0230	
Premiums written				
Gross	R1410	498 200 909	366 322 134	864 523 043
Reinsurers' share	R1420	- 10 052 023	-	10 052 023
Net	R1500	508 252 932	366 322 134	874 575 066
Premiums earned				
Gross	R1510	498 200 909	366 322 134	864 523 043
Reinsurers' share	R1520	- 10 052 023	-	10 052 023
Net	R1600	508 252 932	366 322 134	874 575 066
Claims incurred				
Gross	R1610	216 761 319	-	216 761 319
Reinsurers' share	R1620	- 11 611 772	-	11 611 772
Net	R1700	228 373 091	-	228 373 091
Changes in other technical provisions				
Gross	R1710	-	101 588 378	101 588 378
Reinsurers' share	R1720	-	-	-
Net	R1800	-	101 588 378	101 588 378
Expenses incurred	R1900	240 826 651	6 973 660	247 800 311
Administrative expenses				
Gross	R1910	70 541 935	2 789 464	73 331 399
Reinsurers' share	R1920	-	-	-
Net	R2000	70 541 935	2 789 464	73 331 399
Investment management expenses				
Gross	R2010	-	-	-
Reinsurers' share	R2020	-	-	-
Net	R2100	-	-	-
Claims management expenses				
Gross	R2110	22 150 774	-	22 150 774
Reinsurers' share	R2120	-	-	-
Net	R2200	22 150 774	-	22 150 774
Acquisition expenses				
Gross	R2210	108 055 725	-	108 055 725
Reinsurers' share	R2220	-	-	-
Net	R2300	108 055 725	-	108 055 725
Overhead expenses				
Gross	R2310	40 078 218	4 184 196	44 262 414
Reinsurers' share	R2320	-	-	-
Net	R2400	40 078 218	4 184 196	44 262 414
Other expenses	R2500			-
Total expenses	R2600			247 800 311
Total amount of surrenders	R2700	-	-	-

S.23.01 – Ansvarlig kapital

Rows		Total	Tier 1 - unrestricted	Tier 1 - restricted	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Basic own funds before deduction for participations in other financial sector						
Ordinary share capital (gross of own shares)	R0010	476 000 000	476 000 000			
Non-available called but not paid in ordinary share capital at group level	R0020	-	-			
Share premium account related to ordinary share capital	R0030	80 688 618	80 688 618			
Initial funds, members' contributions or the equivalent basic own - fund item for mutual and	R0040	-				
Subordinated mutual member accounts	R0050	-				
Non-available subordinated mutual member accounts at group level	R0060	-				
Surplus funds	R0070	-				
Non-available surplus funds at group level	R0080	-				
Preference shares	R0090	-				
Non-available preference shares at group level	R0100	-				
Share premium account related to preference shares	R0110	-				
Non-available share premium account related to preference shares at group level	R0120	-				
Reconciliation reserve	R0130	960 884 892	960 884 892			
Subordinated liabilities	R0140	425 000 000			425 000 000	
Non-available subordinated liabilities at group level	R0150	-				
An amount equal to the value of net deferred tax assets	R0160	-				
The amount equal to the value of net deferred tax assets not available at the group level	R0170	-				
Other items approved by supervisory authority as basic own funds not specified above	R0180	62 502 574	-	-	62 502 574	-
Non available own funds related to other own funds items approved by supervisory	R0190					
Minority interests (if not reported as part of a specific own fund item)	R0200					
Non-available minority interests at group level	R0210	-	-	-	-	-
Own funds from the financial statements that should not be represented by the reconciliation	R0220					
Deductions						
whereof deducted according to art 228 of the Directive 2009/138/EC	R0240					
Deductions for participations where there is non-availability of information (Article 229)	R0250					
Deduction for participations included by using D&A when a combination of methods is used	R0260					
Total of non-available own fund items	R0270					
Total deductions	R0280					
Total basic own funds after deductions	R0290	2 005 076 084	1 517 573 510	-	487 502 574	-
Ancillary own funds						
Unpaid and uncalled ordinary share capital callable on demand	R0300					
Unpaid and uncalled initial funds, members' contributions or the equivalent basic own fund	R0310					
Unpaid and uncalled preference shares callable on demand	R0320					
A legally binding commitment to subscribe and pay for subordinated liabilities on demand	R0330					
Letters of credit and guarantees under Article 96(2) of the Directive 2009/138/EC	R0340					
Non available ancillary own funds at group level	R0380					
Other ancillary own funds	R0390					
Total ancillary own funds	R0400					
Own funds of other financial sectors						
Institutions for occupational retirement provision	R0420					
Non regulated entities carrying out financial activities	R0430					
Total own funds of other financial sectors	R0440					
Own funds when using the D&A, exclusively or in combination of method 1						
Own funds aggregated when using the D&A and combination of method	R0450					
Own funds aggregated when using the D&A and combination of method net of IGT	R0460					
Total available own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from	R0520	2 005 076 084	1 517 573 510	-	487 502 574	-
Total available own funds to meet the minimum consolidated group SCR	R0530	1 546 340 067	1 517 573 510	-	28 766 557	
Total eligible own funds to meet the consolidated group SCR (excluding own funds from	R0560	2 005 076 084	1 517 573 510	-	487 502 574	-
Total eligible own funds to meet the minimum consolidated group SCR	R0570	1 546 340 067	1 517 573 510	-	28 766 557	
Consolidated Group SCR	R0590	1 127 732 805				
Minimum consolidated Group SCR	R0610	467 865 340				
Ratio of Eligible own funds to the consolidated Group SCR (excluding other financial sectors	R0630	178 %				
Ratio of Eligible own funds to Minimum Consolidated Group SCR	R0650	331 %				
Total eligible own funds to meet the group SCR (including own funds from other financial	R0660	2 005 076 084	1 517 573 510	-	487 502 574	-
SCR for entities included with D&A method	R0670	-				
Group SCR	R0680	1 127 732 805				
Ratio of Eligible own funds to group SCR including other financial sectors and the undertakings	R0690	178 %				

Rows		C0060
Reconciliation reserve		
Excess of assets over liabilities	R0700	2 082 074 065
Own shares (held directly and indirectly)	R0710	-
Foreseeable dividends, distributions and charges	R0720	502 000 000
Other basic own fund items	R0730	619 191 192
Adjustment for restricted own fund items in respect of matching adjustment portfolios and		
ring fenced funds	R0740	-
Other non available own funds	R0750	-
Reconciliation reserve	R0760	960 882 873
Expected profits		
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Life business	R0770	144 264 217
Expected profits included in future premiums (EPIFP) - Non-life business	R0780	118 437 026
Total Expected profits included in future premiums (EPIFP)	R0790	262 701 243

S.25.01.01 – Basic Solvency Capital Requirement

Rows		Net solvency capital requirement	Gross solvency capital requirement	Allocation from adjustments due to RFF and Matching adjustments portfolios
		C0030	C0040	C0050
Market risk	R0010	705 005 383	705 005 383	
Counterparty default risk	R0020	25 616 290	25 616 290	
Life underwriting risk	R0030	0	0	
Health underwriting risk	R0040	253 757 327	253 757 327	
Non-life underwriting risk	R0050	614 205 254	614 205 254	
Diversification	R0060	-470 177 218	-470 177 218	
Intangible asset risk	R0070	0	0	
Basic Solvency Capital Requirement	R0100	1 128 407 035	1 128 407 035	

Rows		Value
		C0100
Adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0120	-
Operational risk	R0130	83 083 552
Loss-absorbing capacity of technical provisions	R0140	-
Loss-absorbing capacity of deferred taxes	R0150	- 83 757 781
Capital requirement for business operated in accordance with Art. 4 of Directive 2003/41/EC	R0160	-
Solvency Capital Requirement excluding capital add-on	R0200	1 127 732 805
Capital add-ons already set	R0210	-
Solvency capital requirement for undertakings under consolidated method	R0220	1 127 732 805
Other information on SCR		
Capital requirement for duration-based equity risk sub-module	R0400	-
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for remaining part	R0410	-
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for ring fenced funds	R0420	-
Total amount of Notional Solvency Capital Requirements for matching adjustment portfolios	R0430	-
Diversification effects due to RFF nSCR aggregation for article 304	R0440	-
Method used to calculate the adjustment due to RFF/MAP nSCR aggregation	R0450	No adjustment
Net future discretionary benefits	R0460	-
Minimum consolidated group solvency capital requirement	R0470	467 865 340
Information on other entities		
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements)	R0500	-
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Credit institutions, investment firms and financial institutions, alternative investment funds managers, UCITS management companies	R0510	-
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Institutions for occupational retirement provisions	R0520	-
Capital requirement for other financial sectors (Non-insurance capital requirements) - Capital requirement for non- regulated entities carrying out financial activities	R0530	-
Capital requirement for non-controlled participation requirements	R0540	-
Capital requirement for residual undertakings	R0550	-
Overall SCR		
SCR for undertakings included via D and A	R0560	-
Solvency capital requirement	R0570	1 127 732 805

S.32.01.01 – Undertakings in the scope of the group

Identification code and type of code of the undertaking	Country	Legal Name of the undertaking	Type of undertaking	Legal form	Category (mutual/non mutual)	Supervisory Authority	Ranking criteria (in the group currency)								
							Total Balance Sheet (for (re)insurance undertakings)	Total Balance Sheet (for other regulated undertakings)	Total Balance Sheet (non-regulated undertakings)	Written premiums net of reinsurance ceded under IFRS or local GAAP for (re)insurance undertakings	Turn over defined as the gross revenue under IFRS or local GAAP for other types of undertakings or insurance holding companies	Underwriting performance	Investment performance	Total performance	Accounting standard
C0020	C0010	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170
SC/991410325	Norway	Frende Holding AS	Insurance holding company as defined in Art. 212§ [f] of Directive 2009/138/EC	Aksjeselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	1 669 211 436	0	0	0	0	0	149 492 851	558 058 217	Local GAAP
SC/991436960	Norway	Frende Skadeforsikring AS	Non-Life undertakings	Aksjeselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	4 671 141 790	0	0	2 076 617 901	0	249 651 670	140 151 709	307 127 769	Local GAAP
SC/991437126	Norway	Frende Livsforsikring AS	Composite insurer	Aksjeselskap	Non-mutual	Finanstilsynet	1 905 087 002	0	0	972 202 073	0	329 320 168	25 984 566	268 343 916	Local GAAP

Criteria of influence						Inclusion in the scope of Group supervision		Group solvency calculation
% capital share	% used for the establishment of consolidated accounts	% voting rights	Other criteria	Level of influence	Proportional share used for group solvency calculation	Yes/No	Date of decision if art. 214 is applied	Method used and under method 1, treatment of the undertaking
C0180	C0190	C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260
0,00 %	0,00 %	0,00 %	0		0,00 %	Included into scope of group supervision		Method 1: Full consolidation
100,00 %	100,00 %	100,00 %	0		0,00 %	Included into scope of group supervision		Method 1: Full consolidation
100,00 %	100,00 %	100,00 %	0		0,00 %	Included into scope of group supervision		Method 1: Full consolidation